

Univerza v Mariboru
Pedagoška fakulteta

VLOGA UČITELJA

Avtor: M. Š.
Datum: 23.11.2010
Smer: razredni pouk

POVZETEK

Učitelj je strokovnjak na svojem področju, didaktično usposobljen, ima psihološka znanja in pozitivne človeške lastnosti.

Vloga učitelja je izredno pomembna pri načrtovanju in izvedbi učne ure ter pri samem vodenju razreda.

Učitelj se v svoji praksi srečuje z različnimi vlogami – je predmetni strokovnjak, poučuje, usmerja, vodi, preverja, ocenjuje, spodbuja in tudi svetuje.

Vodenje za učitelja pomeni organizacija skupinskega dela ter vzdrževanje reda in discipline v razredu. Na začetku sodelovalnega dela je učiteljeva vloga pri vodenju največja, ko pa se učenci naučijo pravil vedenja in sodelovalnih veščin se učiteljeva vloga zmanjša, a še vedno ostane pomembna za vodenje razreda.

Jasna pravila vedenja v razredu pripomorejo k ustreznemu vedenju in vzdrževanju reda.

Najbolje je, če ta pravila učitelj oblikuje skupaj z učenci in jih napisana, dajo na vidno mesto.

Učitelj mora na začetku jasno povedati svoja pričakovanja in zahteve. Pri vzpostavljanju želenega vedenja v razredu ima veliko moč tudi pozitivna pozornost in pohvala.

E-izobraževanje postaja vse bolj priljubljena in razširjena oblika izobraževanja.

Poleg gradiv so pomemben dejavnik kakovostne pedagoške podpore usposobljeni tutorji, ki so zmožni izobraževanje primerno in učinkovito organizirati in korektno izpeljati.

Tutor sodeluje v več aktivnostih, kot so podpora učencem, vodenje razprav, sodelovanje z predvsem elektronsko pisno komunikacijo.

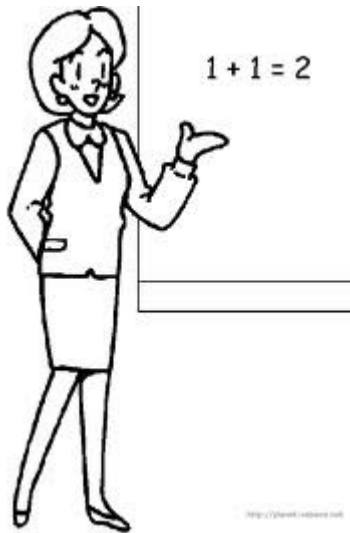
UVOD

V seminarski nalogi bom govorila o učitelju, vlogi učitelja v razredu, odnosu med učiteljem in učenci ter o spreminjanju vloge učitelja ob uvajanju e-izobraževanja.

Menim, da je učitelj pomembna oseba v življenju posameznika, posebno na začetku šolanja v prvih treh razredih. Poleg tega, da učitelj uči kar je predpisano v učnem načrtu, je tudi svetovalec, vzgojitelj in pedagog. Učitelj se v svoji praksi sreča veliko različnih ljudi, katere skuša nečesa naučiti, ob tem pa jih skuša tudi vzgojiti, usmerjati in pomagati, če je le v njegovi moči.

Kdo je učitelj?

Učitelj je strokovnjak na svojem področju, didaktično usposobljen, ima psihološka znanja in pozitivne človeške lastnosti.

Slika 1: Učiteljica

Vloga učitelja v razredu

Vloga učitelja je izredno pomembna pri načrtovanju in izvedbi učne ure ter pri samem vodenju razreda.

Različne vloge učitelja

Učitelj se v svoji praksi srečuje z različnimi vlogami – je predmetni strokovnjak, poučuje, usmerja, vodi, preverja, ocenjuje, spodbuja in tudi svetuje. Za nekatere vloge je usposobljen bolje kot za druge, vsekakor so te vloge zahtevne, starši in učenci/ dijaki pričakujejo od učitelja, da jih bo izvajal. Da jim bo torej tudi svetoval ob problemih, pred katerimi se bodo znašli.

Vodenje razreda

Vodenje za učitelja pomeni organizacija skupinskega dela ter vzdrževanje reda in discipline v razredu. Na začetku je učiteljeva vloga pri vodenju največja, ko pa se učenci naučijo pravil in sodelovalnih veščin se učiteljeva vloga zmanjša, a še vedno ostane pomembna za vodenje razreda.

Jasna pravila v razredu pripomorejo k ustreznemu vedenju in vzdrževanju reda. Najbolje je, če ta pravila učitelj oblikuje skupaj z učenci in jih napisana, dajo na vidno mesto. Učitelj mora na začetku jasno povedati svoja pričakovanja in zahteve. Pri vzpostavljanju želenega vedenja v razredu ima veliko moč tudi pozitivna pozornost in pohvala.

Načrtovanje in izvedba učne ure sta pri sodelovalnem učenju veliko bolj zahtevna kot pri frontalnem pouku. Preden učitelj izvede učno uro mora zelo dobro razmisliti in načrtovati vse korake, ki jih bo izvedel (kakšne učne cilje želi doseči, katero učno gradivo potrebuje, ...). Priprava gradiva zahteva veliko časa in napora.

Na samem začetku izvajanja učne ure, učitelj naredi motivacijski uvod, jasno opredeli učne cilje, učencem pove, kako jih bodo dosegli ter kako bo preverjal njihovo znanje. Navodila daje učencem sproti, saj jih sicer pozabijo. Ob delu jih učitelj spremlja in opazuje ter spodbuja delo v skupinah in odgovarja na vprašanja. Sproti si beleži opažanja, ki jih bo na koncu uporabil pri analizi ure. Učenci po opravljenem delu poročajo oziroma si izmenjajo informacije.

Slika 2: razred

Spreminjanje vloge učitelja ob uvajanju e-izobraževanja

E-izobraževanje postaja vse bolj priljubljena in razširjena oblika izobraževanja. Za uspešno izpeljavo programa je potrebna ustrezna pedagoška podpora. Poleg gradiv so pomemben dejavnik kakovostne pedagoške podpore usposobljeni tutorji, ki so zmožni izobraževanje primerno in učinkovito organizirati in korektno izpeljati.

Tutor mora dobro poznati orodja, tehnike in načine poučevanja, ki so primerni za e-izobraževanje. Dobro je, da ima pedagoške izkušnje in tradicionalna pedagoška znanja. Tutor sodeluje v več aktivnostih, kot so podpora učencem, vodenje razprav, sodelovanje z predvsem elektronsko pisno komunikacijo. Poleg tega lahko v izobraževanje vključi avdio in video posnetke, grafike, možnost za izmenjavo gradiv in mnenj v skupnem virtualnem okolju.

Tabela 1: Primerjava med učiteljem in tutorjem

Učitelj v tradicionalnem izobraževanju	Tutor v e-izobraževanju
Je vseved in predavatelj.	Je svetovalec in vodnik, svetuje pri izbiri virov.
Ponuja odgovore.	Je strokovnjak, ki postavlja vprašanja.
Je edini vir znanja	Omogoča učne izkušnje.
Narekuje strukturo dela.	Pri udeležencih spodbuja in omogoča samostojnosti in iniciativnost.
Ima popoln nadzor nad učnim okoljem.	Je del učne vsebine.
Obravnava vse udeležence enako.	Prilagaja se učnim pristopom udeležencev.
Vloga učitelja je avtoritativna.	Udeleženci in tutorji so sodelavci v skupnem procesu učenja.

Iz tabele razberemo, da sta vlogi tutorja in udeleženca v e-izobraževanju drugačni kakor v tradicionalnem izobraževanju.

Uspešen tutor mora poznati in razumeti načela delovanja e-izobraževanja, možnosti, ki jih ponuja e-okolje, naloge in vlogo udeležencev ter tutorja in sodobne pedagoške prijeme. Zavedati se pa mora, da je pomembna učinkovita komunikacija, ki ne poteka le enosmerno.

Odgovornost za svoje učenje morajo seveda prevzeti udeleženci sami. Sposobni morajo biti ustvariti razmere za svoje učenje in načrtovati porabo svojega časa. Pomembno je, da so dejavni in da izpolnjujejo obveznosti, naloge.

Slika 3: e-izobraževanje

ZAKLJUČEK

V seminarski nalogi sem ugotovila, da je učitelj pomemben za razred, saj otroke poučuje, svetuje, usmerja, vodi, preverja in ocenjuje. Učitelj se mora z učenci dogovoriti o pravilih, katerih se morajo vsi držati in jih upoštevati. Ob uvajanju e-izobraževanja pa se učiteljeva vloga spreminja, tako da ga imenujemo tutor. V razredu učitelj postavlja potek učenja in sam izbira snov za obravnavo; v e-izobraževanju pa si udeleženec sam izbere čas in prostor učenja, snov, ki se jo želi naučiti. Ob tem mu tutor postavlja vprašanja, svetuje, razloži če mu kaj ni jasno in ga usmerja.

Literatura

Osnove e-izobraževanja. (2010). Ljubljana. Pridobljeno 15.12.2010 s svetovnega spleta: http://arhiv.acs.si/publikacije/Osnove_e-izobrazevanja.pdf

Projektna naloga, Svetovalna vloga učitelja. Pridobljeno 15.12.2010 s svetovnega spleta: www.zrss.si/.../PROJEKTNA%20NALOGA%20Svetovalna%20vloga%20učitelja...

Sodelovalno učenje in sodelovalno delo pri pouku računalništva. Pridobljeno 15.12.2010 s svetovnega spleta: <http://sodelovalnoucenje.wikispaces.com/1.2+Vloga+u%C4%8Ditelja>

Zapiski predavanj prof. Majde Pšunder Pedagogika. Pridobljeno 15.12.2010 s svetovnega spleta: <http://www.scribd.com/doc/16793445/Zapiski-pedagogike>